

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo lista „Mir“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

MIR

Glasi koroških Slovencev

Leto XXIX.

Celovec, 19. sušca 1910.

Štev. 12.

Pristaši, zaupniki, širite „Mir“!

K celovškí skandalom.

Skandali, ki jih povzroča zoper Slovence c. kr. železnično uradništvo na celovškem glavnem kolodvoru, so vzdignili v državnem zboru mnogo prahu. Debata je bila vroča, kakor ob najvažnejših vprašanjih, ki se rešujejo v državnem zboru. Slovenska delegacija je dokazala, da je razumela važnost tega vprašanja, razumela je, da se ne gre samo za en ali drugi škandal, ki se je zgodil na celovškem kolodvoru, ampak da se gre za načelo, je li res dovoljeno nemškonacionalnemu uradništvu, teptati najprvotnejše pravice drugih narodov, ali vlada res stoji na stališču, da smo vsi avstrijski narodi razun Nemcev — le narodi druge vrste. Zdi pa se, da železnični minister Wrba ni slutil, da bo neverjetno postopanje nemškonacionalnega železničnega uradništva na Koroškem nasproti Slovincem našlo pri slovanskih strankah toliko odpora. Računal je najbrž, da bodo Poljaki in vsi socialni demokrati, tudi češki, proti nujnosti Grafenauerjevega predloga. Če bi si Wrba ne bil usanjal v to napačno pričakovanje, bi se ne bil mogel drzniti, podati tako izjavo, kakršno je podal in je slovanski poslanci tudi niso pričakovali. Dejstvo, da so vse slovanske stranke v državnem zboru glasovale za nujnost Grafenauerjevega predloga, je moralo železničnega ministra razočarati, ker le gol slučaj je bil, da pri glasovanju za nujnost predloga ni bilo za nujnost absolutne večine.

Nesramna vladna izjava.

Le tako je mogoča izjava železničnega ministra. Minister Wrba je izjavil, da je dal nalog — ravnateljstvu državnih železnic v Beljaku, da pritožbe natančno preišče in o rezultatu poroča, oziroma se opraviči. Kako je in še bo ravnateljstvo v Beljaku uvedlo preiskavo, si itak lahko vsak misli, komur je znano, da v celi Avstriji ni bolj zagriženih nasprotnikov Slovencev nego so pri ravnateljstvu državnih železnic v Beljaku. Saj je bilo ravno to ravnateljstvo

tako predrzno, da si je samovoljno prisvajalo pravico, odločevati, je li slovenščina v Celovcu v „deželi navaden jezik“ ali ne; seveda je odločilo — čeravno nima v tem oziru prav nič odločevati — proti Slovincem. Saj je ravno to ravnateljstvo Slovence, ki so se pritoževali, v odgovorih naravnost — žalilo. Vrana vrani oči ne izključe, in prav nobene nevarnosti ni, da bi ravnateljstvo skrivilo prizadetemu nemškonacionalnemu uradništvu v Celovcu le en las, ker to uradništvo izpolnjuje vendar le voljo ravnateljstva. Pri teh preiskavah se povprašuje — **samo krivce — ne pa tožiteljev**, in sodnik sam je v zadevi najhuje prizadet. Jasno je potem, da sebe ne bo maral poslati na vislice. Le tako je tudi mogoče, da je mogel izjaviti Wrba, da se dosedanje preiskave (do 1. sušca) od strani ravnateljstva državnih železnic in politične oblasti v bistvu ne strinjajo z informacijami g. poslanca Grafenauerja. Da bo politična oblast, ki je dogovorjena z uradništvom na celovškem kolodvoru, poročala v smislu kakor železnično ravnateljstvo, je tudi jasno kot beli dan.

Kdo pa poroča od politične oblasti? Uradništvo celovškega župana Metnitza, tistega Metnitza, ki je sam v deželnem zboru zagrozil, da bo dal — aretirati Slovence, ki zahtevajo na celovškem kolodvoru vozne listke v slovenskem jeziku. Uradna poročila se narede pač tako, kakor smo opisali v zadnji številki „Mira“. Odgovor ministra, da skrbi za to, da morajo uradniki računati „z res obstoječimi jezikovnimi razmerami“, z največjim ogorčenjem zavračamo, ker je hotel minister s tem reči, da v Celovcu ni treba znati uradnikom slovensko. S to izjavo je minister odobril postopanje nemškonacionalnega uradništva na glavnem kolodvoru v Celovcu in dokazal, da so vse preiskave, ki jih je uvedel, — le pesek v oči. Ministrovo dokazovanje, da je na severu pri ravnateljstvu severne železnice strog, je popolnoma brez pomena. Na severu pač najde krivce, v Celovcu jih pa noče. **Wrbova izjava ni ničesar drugega, nego nečuvvena žalitev koroških Slovencev in nov, čeravno skrit naskok na naše pravice!**

Češki poslanec za naše pravice.

K nujnemu predlogu poslanca Grafenauerja se je oglasil k besedi tudi češki poslanec dr. Zahradnik, ki se je zavzel za naše pravice zelo gorko in odločno. Izrazil je svoje začudenje, da ministrstvo še nima v rokah avtentičnih poročil o omenjenih dogodkih. Zahteva, da se preiskava ne zavlačuje več tako dolgo: „Če se hoče povedati resnico, se jo lahko izve tudi v teku 24 ur; če se pa ne mara povedati resnice, se pa zadeva preloži ad calendas graecas — Slovenec bi rekel, resnica se bo dognala o svetem mrkolu, ki ga ne bo nikoli“. Govor poslanca Doberniga je naredil nanj vtis, kakor da bi bil govoril Dobernig — za predlog. Mir v državi je potreben, a kdo ga kali, so dokazali škandali na celovškem kolodvoru. Nemci naj pokažejo malo več ljubezni in pravice, in mir bo v državi. Hlapčevali Slovani ne bomo; če bomo enakopravni vsi narodi, potem bo še le pomirjevalno delovanje med narodi imelo uspeh. Mnogo krivde nosi vlada na svojem hrbtu, ki Slovence zapostavlja in jim dela krivico: „Slovenci imajo v avstrijskem omrežju železnic 1300 kilometrov. Slovenci bi morali imeti v centralnem mestu 80 uradnikov, pa nimajo niti enega. (Čujte!)

Pri ravnateljstvu v Trstu je 200 uradnikov; od teh je 160 Nemcev, torej 80 odstotkov, 23 Slovencev, torej 11 odstotkov, potem 7 Čehov in Hrvatov, torej 4 odstotki, in 10 Lahov, torej 5 odstotkov. Po ljudskem štetju pa bi tam ne smelo biti niti enega Nemca, pač pa bi moralo biti nastavljenih 192 Slovanov in 8 Lahov.

Koliko je pa nastavljenih na raznih progah? Na progah je 266 uradnikov, 340 nižjih uradnikov, 2300 drugih uslužbencev. Od teh jih je 44 odstotkov Nemcev, 34 odstotkov Slovencev, 9 odstotkov Hrvatov in 13 odstotkov Lahov. V okrožju ravnateljstva v Beljaku teče od 1000 kilometrov železnic 30 odstotkov po slovenskem ozemlju, to je 300 kilometrov; od uradnikov je tam 10 Slovencev, torej le dva odstotka, od poduradnikov 30, to je 5 odstotkov in od drugih uslužbencev 60, to je dva in pol odstotka. Pri osrednjih uradih na Dunaju — to sem že povedal — sploh ni nobenega Slovenca.“

Podlistek.

V kočici ob gozdu.

Spisala Trnavska.

Solnce zahaja. Njegovi trudni žarki se mude v revni izbi stare hiše na klanec pri samotni bolnici. Leno se plazijo od enega predmeta na drugega in polagoma izginjajo. Bolnica pa leži, in njene trudne oči zro v daljavo, kakor da iščejo nekoga. Daleč sega njeno oko; tam se ji zdi, da razločuje one griče, med katerimi leži tista dolina, katera ji je nudila tako malo veselja, pa toliko gorja; zdi se ji tudi, da vidi cerkvico, v kateri se je bila zavezala ž njim. Mrak lega na zemljo, mučni mrak, ki ji omrača njen vid; kmalu zastrne tiha noč njeno malo okence in sama bo v črni, temni noči. . . . In v taki nočni tišini se ji vrivajo spomini na nekdanje čase, lepe in žalostne, na dneve, ki jih je prebila v oni dolini med dvema gričama.

Primožila se je na Jozelnovo domačijo v Stiško vas. Jozelnovo posestvo ni bilo ravno obširno, a skrbno in pridno obdelano. Z veseljem je šla torej Roza na Jozelnovino, saj ji je sijala tako lepa bodočnost. Jože, njen mož, je znan kot neumoren, miroljuben človek, česa naj še pričakuje? Bila je zadovoljna in srečno sta živela.

Večkrat pa je prišel pogledat k Jožetu tudi sosedov Miha. Govorila sta o navadnih stvareh, o polju, o živini, o vremenu, nazadnje pa je na-

svetoval Miha, da bi šla doli v vaško krčmo. Sprva se je Jože branil takih pohodov, a skoro se mu je priljubila krčma in le prepogosto se mu je vzbudila želja po kartah in vinu. Miha, ki je bil zaradi pijančevanja slabo zapisan pri modrih in zmernih vaščanih, je uporabljal take prilike, in kmalu je Jože jel opuščati svoje opravke in pogostejše posedati pri vinu. Zapravljal je denar in čas. Posestvo je šlo rakovo pot, in sedaj in sedaj je morala krava iz hleva, drugič zopet je prodal skoro pod slepo ceno nekaj gozda. S strahom je opazovala Roza to možovo početje, a ugovarjati ni hotela, kajti mož je postal v takih trenotkih surov, in njegova koščena pest je padala po njenih plečih. Trpela je dalje.

Nekega večera ga zopet ni bilo domov. Roza je kupila oblekco za otroka in premišljevala revni položaj, v katerem se je nahajala. Kar je zajokal otrok v zibelki. Stopila je z lučjo k postelji, a dete je spalo. „Se tudi njemu sanja kaj hudega?“ je pomislila, prekrižala ga in odela.

„Odpri mi“, zarenči hripav glas pred durmi. Skoro se je ustrašila, a hitela je brž odpirat vrata. „V Ameriko pojdem, v Ameriko, tam se služi denarje,“ je zakričal in se usedel na klop. Ko je začela Roza to, je začela jokati, a on je zarenčal nad njo:

„Tako bo a nič drugače. Jaz sem gospodar.“ Vedela je, da bi bilo vse prigovarjanje zaman. Odšla je spat, a spati ni mogla. Jokala je, molila, ugibala, a vedno so se ji podile črne misli po glavi in noben žarek upanja ni zasijal v njeno potrto dušo.

Kakor je slutila, tako se je zgodilo. Jože si je bil izposodil denarja pri nekem premožnejšem kmetu, prodal nekaj njiv, in je poplačal dolgove, z ostalim denarjem pa odšel v daljni svet

* * *

Pretekli sta dve leti. Roza je bivala s Tončkom pri svoji materi; sem se je zatekla, ko so ji prodali dom na dražbi. Ostalo ji ni ničesar, s čemer bi živela otroka in sebe. Hodila je po vsej vsaki dan v tvornico na delo, otroka pa puščala pri materi. Težko je hodila tako daljo vsaki dan, pešala je vidno. Oči so ji slabele, jela je pokašljevati. Nezdravi tovarniški vzduh ji je pokvaril že itak rahlo zdravje. Nehala je pohajati v tvornico, hodila pa je v bližnji gozd nabirat borovnic, katere je nosila prodajati v trg. A skoro ji je zbolela mati in — umrla. „Saj je bolje, da je odšla na oni svet, kjer ni težav in trpljenja, kakor da bi gledala to bedo, ki je neusmiljeno gospodarila v tej borni kočici!“ Nihče ni pomogel bolni Rozi, nihče ji ni ponudil rešilne roke. Sama je trpela doslej in sama bo morala trpeti nadalje. A kaj bo z otrokom! To dete, ki se še ne zaveda popolnoma, da živi, to bo prepuščeno samemu sebi. Ta misel je razjedala bolno materino srce, ta misel ji je izkopavala jamo, v katero bo legla in ne več vstala.

Zadnje dni je postala Roza očitno slabejša. Njene oči so motne, izraz obraza plašen, ustnice šepetajo venomer. Sosedova mati pogledajo večkrat k bolnici in ji prinašajo redno nekoliko hrane. Včeraj pa ji niso prinesli le hrane, ampak tudi novico o njenem možu Jožetu. Komaj je

Govornik opiše nato, kako krivično postopa železnično ministrstvo tudi na severu, zlasti na Češkem. Slovani v Avstriji hočemo imeti v Avstriji srečen dom. V to pa se naj odpravijo že vendar enkrat krivice, ki se nam godijo. To je nujno potrebno, in zato bo glasoval za nujnost Grafenauerjevega predloga. (Živahno priznanje in ploskanje.)

Ed. pl. Stransky dal zaušnico koroškim nacionalcem.

Za dr. Zahradnikom je govoril nemški radikalec Ed. pl. Stransky, ki se je zadiral v Čehe in skušal ost dr. Zahradnikovega govora nekoliko omiliti. Nehote in nevede pa je dal nemškim nacionalcem na Koroškem, ki vedno sanjajo o stari in novi slovenščini na Koroškem in trdijo že stokrat ovrženo laž, da koroški Slovenci sploh ne razumejo pismene slovenščine (novoslovenščine!), strašno zaušnico. Dokazoval je, da češki uradniki, ki znajo pismeno nemščino, ne razumejo Nemcev, na pr. v Šumavi ali Krkonošah itd., kjer govorijo Nemci dialekt, ki ga nihče, kdor zna samo pismeno nemščino (novonemščino), ne more razumeti. V večno blamažo in v dokaz nevednosti in politične zlobnosti nemških nacionalcev navedemo ta odlomek iz govora nemškega radikalca dobesedno: „Mi imamo stotine čeških uradnikov in žalibog celo sodnikov v nemškem ozemlju, ki nemščine nikakor ne obvladajo. (Klici: Imenujte imena! — Posl. Hrasky: Le enega samega imenujte!) Brez števila veliko bi jih lahko navedel. Če pa uradniki tudi obvladajo jezik, pa vendar ne razumejo narečja. Vendar ne boste trdili, da razume Čeh, ki pride v hebski okraj, hebsko narečje ali krušnogorsko ali krkonoško ali šumavsko narečje. Hvala Bogu, da je v našem narodu še toliko dialektov. Te bi morali ravno tako gojiti kakor ljudske noše, ker so narečja ena naših pglavitnih sil. Dotični uradnik niti ne sluti, če pride kdo k njemu in govori z njim v dialektu, kaj hoče mož.“

Nemec je torej v državnem zboru sam priznal, da imajo Nemci narečja, ki jih ni mogoče razumeti nobenemu človeku, ki zna samo pismeno nemščino. Iz tega sledi, da tudi Nemec, ki zna samo dialekt in se ni učil v šoli pismene nemščine (novonemščine, če se hočemo izraziti po nemško-nacionalni maniri), ne razume Nemca, ki govori pismeno nemščino. Gospodje nacionalci, ali ni to krepka zaušnica, ki bi vas morala zbuditi iz vaše inferiornosti, iz vaše nevednosti?

Drug češki glas.

Stranskemu je odgovarjal zelo srečno češki poslanec Šilinger. Stransky se je zadiral v enakopravnost avstrijskih narodov in zahteval, da se mora dati Nemcem povsod prednost, češ, da plačujejo največ davka. Poslanec Šilinger mu je prav dobro odgovoril tako-le: „V resnici prežvečen je dokaz, ki trdi, da je vrednost naroda treba meriti po davčni moči; saj veste prav dobro, da pomenijo direktni davki le malenkost v državnih dohodkih, niti tretjine ne znašajo, dočim slonijo državni dohodki pravzaprav na indirektnih davkih. In pri indirektnih davkih vendar ne boste mogli spoznati, ali so nemški ali slovanski; to se ne dá dokazati. Indirektne

starka spregovorila ime njenega moža, so se ji zasvetile oči, srce je jelo burneje biti in čutila je, da ji je zalila rdečica suhi obraz. Kako tudi ne! Ves čas, odkar je odšel, se ni bil spomnil nje, niti otroka. Dasiravno je obljubil poslati kako svoto denarja, manjšo ali večjo, ji ni poslal nikoli. Kako, da se je spomnil sedaj nanjo, ko že skoro zapusti ta svet? Ali je morda zvedel o moji bolezni? Ali se vrne? Oh, da bi se le vrnil, saj ga ima še vedno rada, čeravno ji je bil prizadel toliko gorja.

A starka je mirno povedala, da ji je pisal Janez o Jožetu, da se je ta vdal neki drugi ženski. „Torej nikar ne upaj več, vdaj se v božjo voljo pa izbij si ga iz glave.“

Roza je padla nazaj v postelj, si zakrila obraz z rokama in krčevito zajokala. Jokali so pa tudi stara mama, videči to nesrečno bitje, ki je navzlic vsemu trpljenju še vedno upalo, a ga je zadelo sedaj to grozovito razočaranje. Tolažili so Rozo, a ta je venomer še jokala in vzdrljavala in klicala možovo ime.

Tisto noč ni mogla dolgo zatisniti očesa. Premišljevala je o novici, o možu, o otroku, o svoji smrti. Kar se ji je zazdelo, da vidi svojo mater stati pri vratih, ki ji kima in jo vabi. Začudeno je uprla pogled tja, komaj je spoznala to ženo za svojo mater. Zaklicala je: „Mati“, a v tistem trenutku je izginila prikazen, a njo je spreletel mraz po vsem životu. Zdelo se ji je, da se je nekdo dotaknil z mrzlo, koščeno roko njenih rok, sklenjenih na prsih. Hitro je vtaknila roki pod odejo, po sobi pa je čula rahle korake in nekaj šum, ki ga napravlja obleka, a videla ni ničesar.

davke morajo nositi množice, in dejstvo je, da živi v Avstriji skoro dve tretjini Slovanov in le nekaj nad eno tretjino Nemcev. Kjer je večja množica, tam bo tudi večji davek naložen.

Kar se tiče direktnih davkov, je sicer lahko reči, toliko in toliko odstotkov plačujejo Nemci, če se šteje vsa posestva, vse tovarne, vse banke in železnice kot — nemške, kadar plačujejo davke; toda ne smete spregledati, da tudi pri direktnih davkih ne odločuje tisti, ki plačuje davke, ampak tisti, ki pomaga davke zaslužiti; to sta delavec in konsument (tisti, ki porablja) in to so v Avstriji zopet slovanske množice. (Poslanec Stransky: Mi pojemo več mesa, spijemo več piva, pokadimo več smotk.) To je napačen dokaz, resnica pa je le, da ste morebiti večji davkoplačevalci, ko nosite davke v davkarijo. Toda tisti, ki davke zaslužijo, so češki in slovanski delavci, češki in slovanski konsumenti v Avstriji!

Govornik odgovarja na napade Stranskega z ozirom na Moravsko in dokaže, da je tudi na severu železnična uprava pristranska. Z ozirom na to, da je Dobernig klical sudetske Nemce na pomoč proti Slovincem, izjavlja govornik, da bodo Čehi podali Slovincem v pomoč bratovske roke in bodo postavili proti nemški „Gemeinbürgschaft“ slovansko pobratimstvo. „Videli bomo, kdo bo v tem boju zmagal; na naši strani je pravica, na vaši pa zatiranje. (Priznanje.) En dokaz za to je Grafenauerjev nujni predlog. Na Koroškem, kjer je ena tretjina slovenskega prebivalstva, se je moglo zgoditi, da ni dobiti na slovensko zahtevo voznega listka. (Klici: To naj bo gola resnica!) Saj ne morete utajiti; če to ni res, potem pa dokažite nasprotno, če morete. Mi bomo stali vedno na stališču, da ni nobenega manjvrednega ali večvrednega naroda, ampak da mora v Avstriji, če hočete enkrat mir, veljati enaka pravica za vse. Ker pa pri sedanjem sistemu ne obstoji enaka pravica za vse, bomo glasovali za nujnost tega predloga!“ (Živahno odobravanje in ploskanje.)

Vsenemec Malik

je govoril tako neslano, da se nobenemu poslancu ni zdelo vredno, odgovarjati na take klobasarije. Edino, kar bo čitatelje zanimalo in kar pomeni za nemške nacionalce strašno zaušnico, je dejstvo, da Malik ni mogel verjeti, da bi se dogajale na celovškem kolodvoru take reči, kakor so se. To je celo vsenemcu preveč. Z vso resnostjo je Malik zatrjeval, da nismo več v srednjem veku, v času inkvizicije in da je kratkomalo nemogoče, da bi bil miren slovenski župan aretiran in uklenjen zaradi tega, ker je zahteval na celovškem kolodvoru vozni listek slovensko. Seveda verjamemo, da je bil Malik lahko tega mnenja, ker so nemški nacionalci na Dunaju grdo izknajfali in se niso upali priznati in obstati to, kar doma na Koroškem počenjajo in vsak dan prakticirajo. Na Koroškem delajo nemški nacionalci s Slovenci kakor svinja z mehom, na Dunaju pa njihovi poslanci dosledno vse tajijo, pripovedujejo prave „flavzne“ in zatrjujejo z vso resnobo, da pripoveduje poslanec Grafenauer — bajke, ko razkriva krivice, ki se nam godijo. To je zajčja korajža!

Zdrznila se je in zaprla oči. Komaj je dihala tako ji je bilo tesno pri srcu. Obrnila se je vstran od vrat in poskušala pregnati strašljive misli . . .

Zjutraj, ko so prišli sosedova mati pogledat k Rozi in prinesli zajtrka, so obstali ob postelji in jo poklicali kakor po navadi. Roza se ni premaknila; pogledali so jo natančneje in videli, da je mrtva. Silno so se prestrašili; poklekli so ob postelji in zmolili par očenašev za dušo rajne, ki je bila odšla tja, kamor jo je vabila in klicala mati . . .

Smešnice.

Meščanski napuh. V nekem nemškutarskem mestu so imeli ljudje navado, da so se ob nedeljah postavljali opoldne pred hiše in si trebili zobe, ko so se vozili mimo kmetje. Kmet, ki je poznal revščino, pa tudi napuh meščanov, je zaklical meščanu, ki si je trebil zobe: „Kaj si trebite zobe, saj ste jedli le kislo mleko!“

Počitek za kavo. Nekdo naroči v gostilni kave. Ko mu jo prinese, pokusi kavo, potem pa postavi stol poleg sebe in nanj postavi čašo polno kave. Ko ga vprašajo, zakaj je to storil, odgovori: „Ta kava je tako slaba, da se mora poprej nekoliko odpočiti, predno jo pijem.“

Rešitev uganke v zadnji številki. Žena je bila stara 18 let, otrok eno leto, mož — je bil pa enoletnik (Einjähriger).

V imenu Rusinov je govoril za nujnost predloga poslanec dr. Evgen Levicky.

Oj ta nesrečni dr. Brejc!

Z ozirom na članek „Oj ta nesrečni dr. Brejc“, priobčen v štev. 11., dne 12. sušca t. l., zahtevam sklicujoč se na § 19. tisk. zak., da priobčite v prihodnji številki „Mira“ na istem mestu in z istimi črkami, kakor je izšel omenjeni članek, sledeči popravek:

Vi trdite, da sem jaz, Metnitzov kompanion, iz Kranjskega privandral.

Vaša trditev ne odgovarja resnici, kajti moj oče so bili rojen Celovečan, njih družina iz Glinske doline, in jaz sem prišel z očetom že za časa mojih študij v Celovec. Tam sem ostal izvemši čas, ko sem bil na visoki šoli in za časa mojega petletnega bivanja v Salzburgu, v Gornji Avstriji in Štajerskem neprenehoma.

Celovec, 15. sušca 1910. Dr. Otto Knapitsch.

Ta-le popravek samo potrjuje, kar smo pisali o dr. Knapitschu. Zakaj dr. Knapitsch popravlja to, česar sploh nismo trdili, popraviti je pa „pozabil“, da je celo rojen v Ljubljani in da je tudi po Ljubljani trgal hlače v šolah, kar potrjuje tudi njegova čisto pravilna slovenščina, ki dokazuje ob enem, da je g. dr. Knapitsch popolnoma zmožen slediti slovenskim razpravam.

V kakšnem znamenju se je Ciril-Metodova družba poliberalila.

Liberalci, ki imajo glede nekaterih reči jako kratek spomin, so zadnje dni po svojih listih pisali, da se liberalci niso družbe zato polastili, da jo usuznijo v svoje „svobodomiselné“ namene, marveč le zato, ker „klerikalci niso hoteli v družbi delati“. To grdo laž je treba temeljito pobiti. Celo leto pred skupščino v Bohinju sta „Omladina“, „Narod“ in „Tovariš“ pisala, da se mora družba „reformirati“ v „posvetnem smislu“, „Omladina“ je naravnost rekla, da se mora „laicizirati po francoskem vzoru“ in „Tovariš“ je avgusta 1907 naravnost zapisal: „**Vun šolske sestre iz družbinah šol**“; nastavljajo naj se samo moške, napredne, prosvetljene, vsakih predodkov proste učne moči! Tem učiteljem naj se izroče v roke še gospodarska podjetja, društva, hranilnice itd.“ — Na skupščini sami pa so upili: „Požegnanih oseb nobenih v odbor!“ Profesor Majcen je, ko je eden priporočal slogo, upil: „Rimske sloge nočemo!“ Slavni narodnjak Rostohar pa je kričal na Grafenauerja, češ, da služi „malopridnim klerikalnim namenom“. O „Edinosti“ piše „Slovenec“, da je tedaj molčala, dočim sedaj kriči kakor fazanova kokoš. „Omladina“ je v številki 4, l. 1907. pisala takole glede družbe: „Odpraviti se morajo nunske internati“, in ker družba sv. Cirila in Metoda v prvi vrsti poudarja vzgojo na narodnem in katoliškem temelju, „je času primerna izprememba pravil nujno potrebna, **zakaj to ne gre dalje, da bi se vzgajali potom družbe sv. Cirila in Metoda le dobri habsburgovci in katoličani!**“ Tako ste takrat pisali in v tem znamenju naskočili družbo! Šol pa zato niste „po francoskem vzoru polaicizirali“, ker to državni zakoni branijo in ker ste izprevideli, da bi se na podlagi verskega paragrafa v družbinah pravilih dal ujeti še marsikateri kalin na liberalno družbino limanico. Česar pa v šolah še niste izvedli, to poizkušajo v podružnicah, francoski duh pa veje danes v vsi družbi, ki ste jo tudi v znamenju francoskega duha dobili v svoje roke! Liberalni cirilmetodisti, roke stran od našega ljudstva! Tako poroča „Slovenec“.

Darovi.

Za podljudelski „Delavski dom“:

262—265. Posojilnica in hranilnica v št. Lenartu pri sedmih studenih K 20—

Koroške novice.

Občni zbor koroške podružnice „Slov. planinskega društva v Ljubljani“ minolo nedeljo, dne 13. t. m., je bil razmeroma zelo dobro obiskan. Pogovori o bodočih ciljih koroške podružnice so bili zelo živahni. Navzoč je bil tudi načelnik podružnice, gospod poslanec Grafenauer, ki je bil soglasno in z navdušenjem zopet izvoljen za načelnika. V odbor so bili izvoljeni stari odborniki č. g. msgr. Valentin Podgorc, g. Iv. Koželj, g. Albin Novak, namesto odstopivših gospodov dr. J. Oblaka in V. Juga pa g. Albin Ehrlich in A. Pesek. Planinci so se po občnem zboru še dolgo in veselo zabavali.

Gorotancem. Zakaj smo ustanovili „Gorotan“? Zakaj se družimo in zbiramo ter kujemo načrte? Se bomo morda bali oholih napadov umazanih lističev, na katere se nobena nemška mačka ne ozira več, tem manj pameten človek? To je vse prazen strah! Mi smo avstrijski državljani, imamo tiste pravice in dolžnosti kakor vsak drug narod, in teh pravic se poslužujemo brezobzirno v najboljnejši meri. Zakaj ne? Kakor drugi, tako mi! Za vsakega je ravno taista postava! Pravila „Gorotana“ so potrjena, tedaj je pripoznan njegov obstanek od vlade, mi moremo in smemo nastopiti kjerkoli si bodi. Zatorej pa:

„Gorotan!“ vzbudi se in zdrami,
O veliki noči vstani!
Sinove svoje zvabi,
Na slavo „Slave“ ne pozabi!
Na delo! fantje blagi!
Na delo! bratje dragi!
Pravica božja z nami,
„Gorotan!“ vzbudi se! vstani!

Slavi Zvest.

Liberalna komedija. „Le po izdajalcih!“ „Z vso ogorčenostjo obsojamo najostudnejši boj slovenskih klerikalcev proti dični družbi sv. C. in M.“ Tako vpijejo sedaj liberalci. Prava komedija! Po zimi so hoteli kopirati ustanovitev Vseslovenske ljudske Stranke in so napovedali združitev vseh liberalnih frakcij v eno veliko stranko. Ker pa je liberalizem na slabem glasu, vsaj pri nas na Koroškem, so minolo nedeljo v Ljubljani skušali zlimati liberalce raznih dežel pod egido „Družbe sv. Cirila in Metoda“. S Koroškega so na shod naročili dva kmeta, gosp. Prosekara, ki je govoril na shodu „v imenu Korošcev“, pravzaprav le v svojem in dr. Müllerja imenu, in g. Kobentarja iz Št. Jakoba, ki se je izdal za „naprednega“ in govoril o „črnem vetru“. V Glinjah so naročili študente, da so sklicali podružnico sv. C. in M. in stavili resolucijo zoper edine narodne delavce na Koroškem, v kateri govore o „najostudnejšem boju proti celotnemu narodu slovenskemu od klerikalne strani“. Zares, tako hinavstvo je ostudno! Krinke doli! Pod krinko narodnosti bi radi zanesli razdor v našo dozdaj edino stranko, pri tem pa hinavsko zavijajo oči in kričijo po edinosti, ki so jo sami začeli ubijati. Vedo dobro, da vodi razdor v pogubo. Pa to jih ne straši. Potem pa imajo še drzno čelo, da nas imenujejo „komedijante, duševno bolehe in brezvestne“. Ali niste mislili nase, ko ste to govorili? Ti ljudje, ki gledajo po strani, ko bijemo ljute boje proti narodnemu sovražniku, se zganejo, kadar se jim zdi ugoden čas, metati slovenski stranki polena pod nogo. To je njihovo edino narodno delo! Zato kličemo tem ljudem: Če hočete delati za razdor na Koroškem, potem raje pojdite, odkoder ste prišli. Vaše „narodno“ (v resnici razdiralno) delo narodu le škoduje. Če hoče družba sv. Cirila in Metoda koroškimi Slovencem pomagati s tem, da dela med nami za razdor, potem jo odklanjamo popolnoma, ker tisti mal denar, ki ga pošilja na Koroško v šolsko obrambo, ne koristi narodu toliko, kakor mu škoduje nje razdiralno delo. To si naj enkrat za vselej zapomnijo. Tudi stotoči bi nam ne pomagali, ako bi se razbila dozdaj edina, od Einspielerja do danes sem katoliško-narodna stranka, s katero slovenstvo na Koroškem stoji ali pa pade v petih letih! Ovrzite to, če morete! Zato so vsi razdiralci pri nas narodni izdajalci, ki pritiskajo narodu na čelo hinavsko „narodni“ izdajalski poljub. Pa naše ljudstvo se jih bo znalo otresti.

Inferiornost nemškonacionalnih listov na Koroškem. Nemškonacionalna stranka, pravzaprav stranka „ausknajfarjev“, ima vso oblast v deželi. Kljub temu je pa njeno časopisje tako inferiorno, na tako nizkem stališču, kakor nikjer drugod. Vsa modrost „Freie Stimmen“ na pr. obstoji v tem, da ponavlja ta list leto za letom ene in iste fraze. Če beremo v njih kak člančič, kako polemično notico, že vnaprej vemo, kak bo konec. Tako na pr. skušajo svoje prazne predale mašiti in narediti list vsaj nekoliko interesanten s tem, da prevajajo odlomke iz „Mira“ in „Slovenca“. Včasih nimajo res prav ničesar zanimivega v celim listu kakor odlomek iz „Mira“. Seveda ne morejo „Mirovih“ trditev ovrčiti, ampak ves njihov „trumi“ obstoji v tem, da vsakemu takemu prevodu iz „Mira“ pristavijo silno „duhovito“ frazo: „Tiefer hängen genügt!“ (Zadostuje, da se niže obesi). Mi se tej časnikarski inferiornosti prav odkritosrečno smejimo. Priporočamo „štimcam“, da se naj le marljivo učijo časnikarstva iz slovenskih listov.

„Svobodna šola“, kiji je namen, izpodriniti iz šol verski pouk in verske vaje, ima na Koroškem pri nemških nacionalcih in nemškutarjih ugodna tla. Društvo za društvom ustanavlja. V soboto,

12. t. m., so ustanovili v Št. Vidu ob Glini društvo „Svobodna šola“. Sklicatelj je bil adjunkt pri železnici, Sandler. Govorila sta tudi notarski koncipist Teodor Bernhart in neizogibni c. kr. profesor dr. Angerer. Izvoljeni so bili kot predsednik novega društva adjunkt Sandler, kot namestnika železnični uslužbenec Juri Machné in učitelj Egbert Bohrer, kot odborniki „direktor Krebitz“, Viktor Schlick, Franc Pogutter, nadučitelj Florian Will in železnični uslužbenec Franc Tropper. Sklicatelj je navzočim dokazoval, da je namen svobodne šole, braniti državni šolski zakon pred klerikalizmom. Ubogo ljudstvo, ki mora požirati take komarje! Tako se govori pred ljudstvom. Na učiteljski konferenci v Trbižu, 3. t. m., je pa stavil učitelj Fr. Skale zahtevo, da se naj ne določi nobenega cerkvenega zastopnika v krajni šolski svet. Zakaj ne, si lahko vsak misli. Nasprotnik seje ljuliko, katoliško ljudstvo pa spi!

„Freie Stimmen“ denuncirajo zopet ženo nekega mestnega uslužbenca W. St., ker je izbrala za svojega pravnega zastopnika dr. Janko Brejca. Se nacionalci res prav nič ne sramujejo svojega glasila? Slovencem seveda tako hujskanje prav nič ne škoduje, ampak mora med nemškimi nacionalci samimi vzbujati največjo nevoljo. Saj se že noben nemški nacionalc v Celovcu ne upa več samostojno misliti, ker ga „Freie Stimmen“ sicer takoj proglasi za narodnega izdajalca in ga denuncirajo. Sicer je pa tudi štimcam prav dobro znano, da Nemci ne zahajajo k dr. Brejcu zategadelj, ker je Slovenec, ampak ker je — najboljši advokat v Celovcu. To pa jih ravno najbolj boli, česar pa ne smejo izdati. Čuden položaj, da mora nemške nacionalce, ki iščejo pri Slovencih pomoči, braniti pred nemškonacionalnimi „Freie Stimmen“ — „Mir“!

Je to tudi košček nemške kulture? Z ozirom na članek „Je to tudi košček nemške kulture?“ priobčen v št. 10, dne 3. suša t. l. zahtevam sklicujoč se na § 19. tisk. zak., da priobčite v prihodnji številki „Mira“ na istem mestu in z istimi črkami, kakor je izšel omenjeni članek, sledeči popravek:

1. Vi trdite, da je pred nekaj časom v Bistrici v Rožu vstopila v kupej mala družba Celovčanov, dr. Knapitsch, dve mladi dami in gospeček, kakih 20 let, očitno malo korajžen.

To ni res! — Temveč vstopil sem sam v kupej in nisem bil v družbi zgoraj omenjenih treh oseb.

2. Vi pišete, da sem kupej zapustil, ker mi je bilo vedenje mladega gospoda „mojega znanca“ preveč „fortsrittlich“.

Tudi ta vaša trditev ne odgovarja resnici, kajti tisti mladi gospod mi je do danes neznan in ne stojim z njim v nikakšni dotiki.

3. Vi pravite, da sem jaz menda za neznanega gospoda šipo plačal.

To je popolnoma neresnično, kajti jaz stojim z dogodkom, ki ga omenjate v vašem listu v nobeni dotiki in jaz sem na vprašanje navzočega prof. Apiha odgovoril, da mladega gospoda ne poznam, ter sem bil vedno v kupeju v pogovoru z navzočim kolegom. Od izpobite šipe nisem besede več slišal, nisem govoril s kondukterjem čez to stvar, najmanj pa sem šipo plačal.

4. Vi pišete na dalje, da sem pri tistem dogodku zatajil svoje znanca.

Vaša trditev je popolnoma neresnična, kajti jaz sem videl od vas omenjenega malo napitega mladega gospoda po mojem spominu takrat prvičkrat v mojem življenju in nisem njegovo ime ali njegove razmere do danes izvedel. V Celovcu, 15. suša 1910.

Dr. Otto Knapitsch.

Za ta-le popravek smo gospodu odvetniku dr. Knapitschu zelo hvaležni, ker potrjuje, da se je res vse dogodilo, kar je poročal „Mir“ o dotičnem nemškonacionalnem kulturonošcu; g. dr. Knapitsch odklanja celo vsako zvezo ali znanstvo z dotičnikom, tako pobalinsko se je isti obnašal. To potrdilo je važno, ker nemškonacionalni zastopniki na Dunaju ne bodo mogli izknajfati in tajiti, kar njihov pristaš potrjuje črno na belem, če pride zadeva morda pred državni zbor. Zakaj škodovalo bi nič ne, če izve širna Avstrija, s kakimi „kulturnimi“ nasprotniki se imamo Slovenci na Koroškem boriti.

Pliberčanom raste greben. Nemški nacionalizem je res ohol. Celó tam vzdiga glavo, kjer so Nemci popolnoma odvisni od Slovencev, kakor na pr. v Pliberku, kjer nemški nacionalci v 14 dneh zgladujejo, če bi zaprli slovenski kmetje svoje — žepe. Zato je neodpustno in neverjetno, kar so uprizorili pliberški nacionalci zoper slovenskega gostilničarja v „Narodnem domu“ zadnji čas. Na ponedeljek, dne 7. t. m., je bil v Pliberku semenj in v četrtek prej je zaklal doma gostilničar „Narodnega doma“ kravo; naročil je sinovoma, da naj naznanita to mesovnemu ogledniku, kar sta pa

žal pozabila. To so uporabili nacionalci, da se maščujejo nad slovenskim gostilničarjem. Mesovni oglednik prej nikdar ni prišel ogledovat mesa. To pot pa je prišla cela komisija — z orožnikom, pa ne morda prve dni, ampak — v ponedeljek, na dan semnja, da so nacionalci tako lahko pokazali javno pred ljudmi svojo moč nad slovenskim gostilničarjem in se znesli nad njim. Odpeljali so mu celo kravo. Gospa je s povzdignjenimi rokami prosila, naj jo ta dan puste, obljubila je, da zaklano kravo zapre, ključa pa izroči njim. Nič ni pomagalo. Orožnik je še v kuhinjo šel gledat meso v — piskre in se osmelil dajati nauke, kakor: Pojte v Ameriko! Najbrž se je s tem hotel prikupiti nacionalcem, pred vsem Metnitzu. Meso je potem prodala mestna občina na javni dražbi, in prva dva, ki sta bila mesa najbolj potrebna, sta bila pliberški Metnitz in izvozček Eberwein. Tako postopanje nemških nacionalcev se bo še kruto kaznovalo! Takega škandala Slovenci ne bomo mirno prenesli! Krepkejši odgovor kakor v „Miru“, boste občutili v Pliberku. Kdor je proti nam, je naš sovražnik!

„Slovenski Branik“, glasilo „Družbe sv. Cirila in Metoda“, poroča v zadnji številki na str. 80, da je pošiljal „lani narodni konzorcij iz Ljubljane 20.000 prečitanih slovenskih časnikov na jezikovno mejo“, med temi na Koroško na 8 naslovov. Zakaj „Slovenski Branik“ ne pove, kakšne časnike so pošiljali in na katere naslove? Ako je stvar dobra, se ji ni treba skrivati za razne konzorcije in za neznane naslove! Torej na dan z imeni in naslovi, ako ste junaki na katoliški podlagi, kakor to zatrjujete pri vsaki priliki; sicer vemo, kaj imamo misliti o vas in vaši družbi! Ne mislite, da bote po Koroškem lovili slepe miši!

C. kr. sodišče, kaj pa to! Pliberški Metnitz je kupil Eberweinovo posestvo na Blatu za 100.000 kron. Prej je kupil posestvo že učitelj Pavlič, pa sodišče ni privolilo, zdaj pa, ko je kupil posestvo Metnitz, je sodišče baje že privolilo v to pogodbo. Smo radovedni, ako je ta vest resnična!

Mal škandalček so napravile v Celovcu v ponedeljek, 14. t. m., zvečer proti sedmi uri štiri čedno oblečene deklice stare 14 do 16 let. Skregale so se tako pošteno, da so si končno dve skočile v lase.

Aretirali so v Celovcu na novem trgu bivšega kontorista pri „Gutenberghaus“, Schalamona, ki je bil osumljen tatvine.

Zaprli so v Celovcu v torek 15. t. m. ob dveh popoldni mlado, približno 20letno žensko, doma iz Št. Danijela nad Pliberkom, zaradi pohujšljivega življenja.

408 dni skupnega zapor. Neki vojak celovške garnizije, ki služi drugo leto in je pred kratkim prestal dvamesečen zapor, je bil redkokdaj brez kazni, zakaj v celem je prestal 408 dni zapor.

Pred celovško poroto je bil obsojen na tri-najstmesen poostren zapor hlapec Matevž Just, ker je ubil 71letno Magdaleno Nemec s tem, da jo je sunil ob mizni vogel.

Zaradi razžalitve Veličanstva je bil pred kratkim obsojen pri deželnoobrambnem sodišču v Gradcu vojak 13. stotnije deželnoobrambnega pešpolka št. 4 v Šmohorju na šest mesecev zapor, ker je odtrgal s suknje jubilejno kolajno in jo vrgel naredniku pred noge.

En vinar za 10 kronski zlat je vrnil v Celovcu 12. t. m. zvečer ob pol sedmi uri trafikantini na Vetrinjskem obmestju nasproti Mohorjevi hiši mlad človek.

Nabori. Na naborih iz političnega okraja Trg dne 7., 8. in 9. t. m. je bilo od 459 mladencev odbranih 111. Pri naboru dne 10. t. m. za mesto Celovec je bilo od 220 potrjenih 50.

Mrlič v Vrbskem jezeru. V nedeljo popoldne so našli v bližini gostilne Loretto na Gorici v plitvi vodi utopljenca, ki je ležal že dolgo časa v vodi. Glavo je imel pod štrlečo pečjo. Orožniki so spoznali v mrliču tistega ponesrečenca z Dholice, ki se je peljal po splavu s svojima bratoma in je v bližini „črne peči“ zdrknil s težko s kamenjem obloženega splava, ne da bi ga bila brata opazila. Veter, ki je zadnje dni sem razgnal zadnje ostanke ledu, je prignal mrliča od črne peči do Gorice.

Slabo podprta ljubezen. Znani nemškutarški nemirnež dr. Maurer je v resnici že prava pokora za moško borovelsko mladino. On zasluži veliko denarja, da ga z obema rokama lahko izdaja in potem prireja tudi razne veselice (Juli-feier itd. in „Herrenabende“), ne misleč, da drugim ne priteka po žlebu denar. Njemu ni veliko za par kronic, pač pa je onim, ki bi radi z njim korakoma hodili. To se posebno vidi ob raznih „nemških“ prireditvah. Pri neki taki veselici, — pri kateri, nočem povedati — je zapovedal doktor Maurer, da se naj „mandelci“ in „bajble“ med-

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nimamo več bolečin ne tiščanja v želodcu, odkar rabimo Fellerjeve odvajalne rabarbara-kroglice z znamko „Elza-kroglice“. Po izkušnji Vam svetujemo, da jih poskusite; one odpravijo zapečenost in pospešujejo prebavo. 6 škatel franko 4 krone. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller, v Stubici, Elsa-trg št. 67 (Hrvaško).

sebojno obdarujejo. Kje bodo vzeli darove ali denar, je seveda za njega bolj postranska stvar. Ni pa bila za nekega žarečega mladeniča, ne vem, kako se že piše, mislim, da je Hobelpank. Ta je na povelje svoji amadelji zlato rinčico prinesel v dar. Veselje je bilo strašansko veliko, a ne dolgo. Urar je bil namreč tako hudomušen, da je njej poslal neplačani račun, ona pa je račun in prstan na puf zanesla lepo nazaj in kavalirju Hobelpanku užaljena pokazala pete. Res slabo podprta ljubezen!

Žihpolje. (Živeti se ni več ljubilo) posestniku Pirmanu pd. Brodu v Dolčivasi, zato je vzel vrv in se je obesil. Imel je pa smolo, da se mu je vrv odtrgala, in obešanja je bilo konec. Ker je pri obešanju napravil slabo skušnjo, je šel v Celovec, si je tam kupil revolver, napil si najprej z žganjem korajžo in si pognal potem par krogel v telo. Vera na deželi gine, kopljejo ji grob liberalci, in ljudstvo pri tem uboža in postaja nesrečno. Nesrečnega moža so prepeljali v celovško bolnišnico. Žena njegova je vsega pomilovanja vredna. Nemškutarske liberalce, ki z brezverstvom osrečujejo ljudstvo, vprašamo: Kam plovete?

Podljubelj. Že zdaj opozarjamo slavno občinstvo na krasno igro, ki se bo predstavljala prvo nedeljo po Vel. noči v „Delavskem domu“. Pred igro bo najbrž tudi zborovanje in občni zbor posojilnice.

Želinje pri Velikovu. Na naši dvorazredni šoli so le trije ali štirje otroci, ki že od domače vzgoje razumejo nemško, drugi so vsi otroci trdnih slovenskih starišev. Ker se je do zdaj pač že v prvem razredu z začetniki molila molitev po nemško, je prosil krajni šolski svet za dovoljenje pri okrajnem šolskem svetu, da bi se v prvem razredu naj molilo slovensko. Okrajni šolski svet velikovski pa je to prošnjo odbil. G. Nagele, zakaj se niste potegnili za nas? Pisal je namreč gosp. nadučitelj posebej, naj bi le ostalo pri starem. — Zdaj pa se je naš krajni šolski svet pritožil na c. kr. deželni šolski svet in prosil njega za pravično odločbo. Upamo, da nam bo ta pravičnejši! Saj je naša šola utrakvistična, katero pohajajo skoro izključno samo slovenski otroci. Tudi se je nekaj, kakor se ljudje dobro spominjajo, molilo pri malih otrokih slovensko, pri večjih pa nemško. Slovenska molitev v šoli je še le pod sedanjim g. nadučiteljem odpadla. Dajte našim otročičem Očenaš v maternem jeziku!

Želinje pri Velikovu. Novi posestnik pd. Vundrove grajščine, g. Kargl, se je že stalno z vso svojo družino naselil tu in bo začel obširno posestvo racionalno obdelovati. Tudi stara prejšnja podjetja: žganjarija in morda še pivovarna se bodo menda počasi oživila. Tako je prav! Naj najde domače ljudstvo tudi doma zaslužka.

Beljak. (Nevaren vlomilec) je bil neki J. Čebal, rojen na Dunaju in pristojen v Kranj, ključavničar v beljaški strojni tovarni. Mož je bil znan kot marljiv delavec v tovarni. Noči od sobote na nedeljo ali od nedelje na ponedeljek je pa porabljal za vlome. Zalotil ga je ponoči od nedelje na ponedeljek policaj, ko je mož stopal po ulici s polno vrečo, ki si jo je naprtil z rečmi, ukradenimi v Šoberjevi hiši. Ko je zagledal redarja, je spustil vrečo na tla in začel bežati. Redar ga je došel in začela sta se boriti. S pomočjo nekega prihitelga uslužbenca Troperjeve usnjarne se je posrečila aretacija. Mož je bil močan, iztrgal je policaju sabljo in se je skušal polastiti tudi revolverja, kar se mu le ni posrečilo. Na njegovem stanovanju so našli celo zalogo ukradenih reči.

Kotlje. (Heil nemški kulturi!) Vršile so se pri nas letošnji predpust občinske volitve, ki so naše nemčurske duhove jako razburile, ker so si že vnaprej slikali veselje pod drugim, nemčurkim županom. In eden teh gospodov je že na dan volitve odbornikov zapisal na zvezek občinski „volilni red“. Volitev občinskega predstojnika: 3 sodčke piva. In tako je prišla volitev župana in nemčurska garda prikoraka iz generalštabne gostilne nemčurjev od Križana naravnost na volišče, ki je bilo v prostorih g. A. Lužnika pd. Tonija, da bi naskočili slovenske volilce. Pa ti so bili vztrajni, le enega, ki se je prej jako širokonstil, da z nemčurji nikdar ne voli, je premagala strast po pivu, katerega pa potem brez zmage ni bilo, in tako so morali iti domov brez zmage, poparjeni in žejni. Najbolj pa jih jezi to, da je župan, g. G. Razgoršek, neutrujen mož, ki se ne pusti od takih nemaničev, kakor

so kotulski nemčurji, komandirati. In to svojo jezo so si ohladili na pustni dan zvečer, ko so pri Križanu na vso moč hajlali. Nazadnje je bil neki mož pred hišo pričakan in stopen, tako da je imel na glavi tri rane, iz katerih je precej krvavel. Sedaj imajo pa veselje še s tem, da so poslali dne 8. sušca g. županu eno tako okusno razglednico, katera kriči glasno v svet „Heil nemški kulturi!“ Razglednica ni g. županu nikakor v sramoto. V sramoto je le tistemu, ki jo je pisal, in pa celi nemški „kulturi“, ker to jasno izkazuje, da med nemčurji ni za las omike več. Mislili so s tem zapeti županu mrtvaško pesem, a zapeli so jo sami sebi. Živel naš župan A. Razgoršek še mnogo let! Poslanca Dobernigu pa priporočamo, da naj prihodnjič začudeni državni zbornici ne pove samo, da smo Slovenci kulturni narod, ampak naj opiše tudi „kulturne“ čine nemčurjev — svojih pristašev!

Dobrlavas. Takaj je umrl zadnji torek, dne 15. t. m., ob 1/8. uri zjutraj, veleč. g. Jožef Kokic, župnik v pokoju, zlatomašnik (1900), rojen 17. sušca 1824 v Dobrlivasi. Pogreb se je vršil v četrtek, dne 17. t. m., v Dobrlivasi ob 10. uri popoldne. N. v m. p.

Gospodarske stvari.

Št. Štefan na Zili. (Hranilnica in posojilnica za Št. Štefan na Zili) je imela dne 27. svečana ob 3. uri popoldne v hranilničnih prostorih v Korperjevi hiši v Št. Štefanu svoj letni občni zbor. Udeležba je bila z ozirom na jako slabo vreme in strašno slabe poti še zelo velika. Od zborovanja samega vam to-le hočem sporočiti: Gospod načelnik Boštjan Hebein pozdravi vse došle zadržnike, konstatira, da je zborovanje v smislu pravil sklepčno in naprosi domačega župnika, č. g. Antona Pelnáfa, da naj blagovoli v imenu odbora zadržnikom poročati o delovanju zavoda v preteklem letu. Iz poročila župnikovega je bilo razvidno, da je naš zavod lansko leto v vsakem oziru zelo napredoval; skupnega prometa je bilo 457.000 K. Hranilnica je posodila na novo 24.800 K; dolžniki so vrnili 11.900 K; na novo so vložili ljudje 102.440 K in vzdignili 108.867 K. Čistega dobička je bilo 2464 K, ki se po sklepu občnega zbora prida ves rezervnemu fondu, ki bo vsled tega začeti 1. januarja letošnjega leta znašal vsoto 17.590 K. Kar pa bilanco zavodovo zadene, vam poročam, da je imela štefanska hranilnica koncem leta 154.200 K danih posojil; naloženega denarja pa 346.800 K; vlog pa s kapitalizovanimi obrestmi skupaj 504.000 K. Kako zavod napreduje, se razvidi iz besed župnika-poročevalca, ki je proti koncu svojega poročila rekel: „Bilo je ravno zdaj pred petimi leti, ko smo z božjo pomočjo izkazali bilanco čez eno četrt milijona; danes pa imate, cenjeni zadržniki, z božjim blagoslovom pred seboj bilanco naše štefanske posojilnice čez polovico milijona.“ Zadržniki so kar gledali in poslušali deloma od veselja, deloma se čudeči, odkod da vendar toliko denarja, akoravno je na slovenski spodnji Zili devet različnih denarnih zavodov! Sledilo je na to prečitavanje revizijskega poročila „Zadržne zveze v Ljubljani“, katera je dne 13. novembra lanskega leta revidirala hranilnico po nadrevizorju spošt. g. Vl. Pušenjaku iz Maribora. Pri volitvi v odbor sta bila dva nova odbornika izvoljena in sicer: g. Valentin Haberle, po domače „Unc“, kmet v Porečah, in g. Martin Lex, po domače „Šiek“, kmet v Žužalcu, in na mesto rajnega g. Gašperja Lexa bivšega računskega pregledovalca, g. Jurija Blüml, poslovodje našega konzumnega društva. Ko končam svoje kratko poročilo, naj opomnim še besede poročevalčeve, ki je rekel: „Slovensko verno ljudstvo! Zaupaj na božjo pomoč in zaupaj samo sebi, združi se v skupno celoto s svojimi voditelji in **ti boš sam gospodar na svojih tleh!**“ Da naj Bog blagoslovi tudi v prihodnjič štefansko slovensko hranilnico!

Društveno gibanje.

Kat. slov. mladeniško društvo „Zora“ v Celovcu je pristopilo S. K. S. Z. za Koroško.

Slovensko kršč.-soc. delavsko društvo v Celovcu priredi v nedeljo, 20. sušca, redno mesečno zborovanje v gostilni pri Benediktinski kleti. Začetek ob 4. uri popoldne. Sodeluje tamburaški zbor. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Hodiše. Slov. pevsko društvo „Zvezda“ priredi na praznik sv. Jožefa, t. j. v soboto, dne

19. sušca, ob 3. uri popoldne pri Kramarju v Ho-dišah igro „Lurška pastirica“. K obilni udeležbi vabi vse zavedne Slovence odbor.

Dobrlavas. Tukajšnje izobraževalno društvo priredi dne 19. sušca t. l., t. j. na praznik sv. Jožefa, mesečni shod s predavanjem. Po shodu se uprizeri igra „Prepirljiva soseda“ s prosto vstopnino. Otrokom vstop zaradi pičlega prostora ni dovoljen. Začetek ob 1/4. uri popoldne po blagoslovu. Igralci nastopijo na novem odru. Odbor.

Želinje pri Velikovu. I. letni občni zbor kat. slovenskega izobraževalnega društva bo na sv. Jožefa dan popoldne po blagoslovu na Želinjah. Na sporedu so poročila odbornikov, volitev novega odbora, zanimiv govor o združništvu in še razno. K obilni udeležbi vabi

dosedanji odbor.

Velikovec. Društvo „Lipa“ priredi velikonočni ponedeljek, dne 28. marca, v „Narodnem domu“ v Velikovu ob poluštirih popoldne svoj letni občni zbor z navadnim sporedom. Na sporodu pa je tudi šaloigra in tamburanje, kakor tudi zanimiv govor: „Kdo dela?“ K obilni udeležbi vabi odbor.

Globasnica. Kat. slov. izobraževalno društvo v Globasnici priredi na velikonočni ponedeljek mesečno zborovanje ob 3. uri popoldne pri Šoštarju v Globasnici. Uprizeri se Finžgarjev „Divji lovec“ v prid „Delavskemu domu“ v Podljubelju. Ker so s prireditvijo igre precejšnji stroški, se bo pobirala vstopnina za ude 20 vin., za neude sedeži 50 vin., stojišča 40 vin. za osebo. Govornik pride iz Celovca. Somišljeniki od blizu in daleč, pridite v obilnem številu, zlasti sosedna društva naj bi bila častno zastopana. Otrokom vstop ni dovoljen. Odbor.

Cerkvene vesti.

Prezentiran je na župnijo Št. Ilj ob Dravi č. g. Janez Šnedic, tamošnji župni upravitelj, in č. g. Viljem Wester na župnijo Sv. Trojica na Gray.

Velikovec. (Pobožnost Božje Glave.) Prvokrat se je letos pri nas na Koroškem vršila tako priljubljena pobožnost Božje Glave na slovesen način. Pri tej priliki je pridigoval znani pridigar č. g. o. V. Loinger iz družbe Jezusove iz Št. Andraža. Njegove pridige, zlasti nekatere, so bile naravnost izoborne. Tudi obisk je bil za naše razmere popolnoma zadovoljen, posebno kar se tiče šolske mladine iz obeh šol, katero sta gg. kateheta k temu navajala. Tudi gospe iz mesta so se precej številno udeleževale pridig. Toda moške smo zopet pogrešali, kakor zmiraj; če bi Kristus sam stopil na prižnico, pa bi ga menda naši nacionalci tudi ne prišli poslušati. Po časopisih vedno vpijejo: „Dajte nam nemške duhovnike, in mladi in stari se bodo zopet bližali hiši božji!“ Tako je pisala „Allg. Bauernzeitung“ pred tremi leti. Ta njih želja se jim je izpolnila. Pred dvema letoma pri sv. misijonu so bili pridigarji trdi Nemci, g. katehet Almer je trd Nemec, in ravnokar omenjeni pridigar ravno tako; toda velikovski gospodje le ne pridejo.

Kaj je novega po svetu.

Odborova seja „Matice Slovenske“ dne 11. marca 1910. — Predsednik poroča, da je Matica čestitala svojemu članu ustanovniku, gospodu dr. Milanu Amrušu o priliki imenovanja predstojnikom za bogočastje in nauk v kraljevini Hrvatski, istotako članu Njegovi prevzvišenosti dr. Nikoli pl. Tomašiću, banu hrvatskemu. O pripravi za jugoslovansko enciklopedijo, ki jo je sprožila zagrebška akademija znanosti in umetnosti, se je posvetoval „Znanstveni odsek“ Matice Slovenske in določil strokovnjake, ki naj bi za slovenski del imenovane enciklopedije sestavili pojmovni abecedar svojih strok. V svrhu popolnitve gradiva za tehniški slovar je Matica stopila v zvezo z „Društvom zdravnikov na Kranjskem“ in z „Društvom jugoslovanskih železniških uradnikov v Trstu“; poštnozbrzojavno gradivo pregledujejo poštni strokovnjaki. — Po § 2. in 3. društvenih pravil je smatrati le tiste za člane, ki so poravnali članarino za 1909, in tiste, ki so kot novi člani pristopili za 1910. Določijo se kraj, čas in dnevi red glavne skupščine (21. marca ob 8. uri zvečer v veliki dvorani „Mestnega Doma“). — Reši se več vprašanj gospodarskega značaja ter se dovoli kredit za nabiranje narodnih pravljič. — Zemljevid slovenskega ozemlja se je izročil v

Priporočamo našim gospodinjam **pravi :FRANCKOV:**
kavni pridatek z tovarniško znamko :kavni mlinček:
iz zagrebske tovarne.

tisk c. in kr. voj. geogr. zavodu na Dunaju; natisne se v 8000 izvodih. — Novim društvenim tajnikom se imenuje v smislu poslovika za dobo enega leta gosp. Milan Pugelj, pisatelj v Ljubljani. — „Ustava in uprava Napoleonove Ilirije“, ki jo je spisal gosp. dr. B. Vošnjak, se že tiska; za tisk drugih knjig se razpiše natečaj. Sprejmejo oziroma odklonijo se nekateri rokopisi.

Največja trgovina z oblačilnim blagom v Celovcu.

Zaradi poznejše oddaje trgovine redka prilika: Akoravno se je zadnji čas blago silno podražilo in se bo še veliko podražilo, prodajam od 10. februarja 1910 začenši blaga za več kot 250.000 kron pod tovarniško ceno. Za trgovce in krošnjarje, krojače in šivilje še poseben popust. Prosim za obilni obisk. Z odličnim spoštovanjem

Anton Renko, posestnik,
ogel Kramerjeve ulice in Novi trg v Celovcu.

Pesnik Anton Medved †. Na Turjaku na Kranjskem je umrl 12. t. m. sloveč slovenski pesnik, župnik Anton Medved. Rojen je bil v Kamniku 19. maja 1869, v mašnika posvečen 23. julija 1892. Pokojnega pesnika so prepeljali iz Turjaka v Kamnik, njegov rojstni kraj. Na Turjaku je vzel slovo od blagega pokojnika v imenu župljanov pisatelj Fr. Finžgar. Ljudstvo je na glas plakalo. Do Ljubljane so pesnika spremili njegovi osebni prijatelji Fr. Finžgar, Iv. Baloh in učitelj J. Odlasek. Rajni je bil sotrudnik Mohorjeve družbe in izidejo prihodnje leto kot družbino darilo od njega nabrane narodne legende. Kakor smo izvedeli, bi bil odbor Družbe sv. Mohorja odposlal k pesnikovemu pogrebu deputacijo, ako bi bil obveščen. Izvedel je pa za tužno vest prepozno še-le iz ljubljanskih časnikov. Medved je bil bogonarjen pesnik, kojega ime se bo, svetilo z zlatimi črkami v slovenskem pesništvu.

Po smrti.

Če me ljubiš, stara duša,
spomni se tedaj namé,
ko zakrije tiha ruša
nikdar mirno mi srce!

Lepe rože mi nasadi
na gomilo za spomin,
ko predrami žar pomladi
cvetje hribov in dolin.

Naj jih pije, kogarkoli
pot privede v mirni kraj.
Tiho naj zamé pomoli:
Bog mu večni pokoj daj!

Če pa kdo me črtiš v duši
in na grob zaišeš moj,
tudi ti na tihí ruši
za trenotek vsaj postoj!

S kletvijo me ne obsodi,
ne poruj nedolžnih rož,
mrtva ti krivica bodi,
ko bo v zemlji — mrtév mož!

(Medved, Poezije II.)

POPOV

najboljši ČAJ sveta.

Pogreb dr. Luegerja. Pogreb dunajskega župana dr. Karola Luegerja v ponedeljek, 14. t. m., je bil prav kraljev pogreb. Dunaj še ni videl tako veličastnega pogreba. Na mrtvaškem odru je ležal Lueger tri dni. Samo v nedeljo je prišlo k njegovemu mrtvaškemu odru 80.000 oseb. V ponedeljek na vse zgodaj je bil Dunaj pokoncu, pripravljal se je na veličasten pogreb svojega največjega župana. Za red je skrbelo 8 polkov pešcev, 6 polkov artilerije, 3000 redarjev in 4000 veterancev. O 1/2 12. uri dopoldne se je otvoril pogreb. Mestna hiša, kjer je ležal Lueger na mrtvaškem odru, je bila vsa zavita v žalost. Plinove svetilke so bile vse prižgane in zavite v črno tkanino. Mrliča je blagoslovil z obilo asistenco župnik votivne cerkve, prelat Mord. Zbor dunajske pevske zveze je srce pretresujoče zapel žalostinko. Med cerkvenim blagoslovom je na hodniku trobilo na pozavne 16 trobentačev žalobno koračnico. Med zvonjenjem vseh dunajskih zvonov so dvignili krsto na galavoz, v katero je bilo vpreženih 8 črnih konjev. Od rajnega se je poslovil dunajski podžupan dr. Neumayer. Pogreba se je udeležila velikanska množica, 30.000 samih članov raznih društev. Navzočih ljudi je bilo kak poldrugi milijon. Vence so peljali na pokopališče na 18 vozovih. Pred državnim zborom sta se poslovila od Luegerja predsednik državne zbornice, dr. Pattai in namestnik

deželnega maršala baron Freudenthal. Sprevod se je nato premikal do cerkve sv. Štefana. Pred glavnim vhomom je čakal na pogreb cesar. V cerkvi so bile prižgane vse sveče. Na evangelijski strani pred velikim oltarjem je bil pripravljen klečalnik za cesarja. Za cesarjem so stali nadvojvode, nasproti cesarju pa zastopniki tujih vladarjev, in sicer: Tschirschky za nemškega cesarja, Saint Bulaire za predsednika francoske republike Fallieresa, marki Herrera za španskega kralja, Misu za rumunskega kralja, baron Tucher za bavarskega princeregenta, pl. Jungenfeld za saško-koburško-gotaškega vojvodo Filipa. Na epistelni strani so stali kardinal dr. Gruscha, zastopnik sv. očeta papeža Pija X. nuncij Granito di Belmonte. Niže so sedeli razni dostojanstveniki, kakor ministrski predsednik, ministri, generali itd. Ko so dvignili krsto z galavoza, je blagoslovil rajnega pred glavnimi vrati nadškof koadjutor dr. Nagl. Med petjem „miserere“ so nesli krsto, za katero je korakal cesar, v veliki presbiterij, kjer je sledil drugi blagoslov. S spremljevanjem pozavnega zbora so zapeli pevci „libera“ in po molitvah duhovščine nagrobnico. Med veličastnimi zvoki šentštefanskih orgel so nesli krsto nazaj na galavoz. Pogreb se je nadaljeval na centralno pokopališče, kjer so položili Luegerjevo truplo začasno v grob njegove matere. Ob odprti gomili so govorili podžupan dr. Porzer v imenu krščanskosocialne stranke, dr. Gessmann, profesor Avrel Popovič v imenu Rumunov. Pogreb je bil končan ob 1/2 4. uri popoldne. Pogreb je dokazal, da je bil Lueger mož iz ljudstva in za ljudstvo, da je bil mož, ki je z dosledno politiko, dasi sprva skoro osamljen v neverjetno hudem boju proti liberalcem, oderuhom, ljudskim pijavkam, podrl vse, kar mu je bilo napoti in z neverjetno duševno silo naredil močno stranko, ki je Dunaj in Nižje Avstrijsko prenovila z novim kvasom in koje politična moč je prestopila celo deželne meje in si naredila pot do vseh krajev v državi. Pogreb je pričal, da živi v ljudstvu neprecenljiv zaklad zvestobe, vdanosti in hvaležnosti.

Češka darežljivost. Dne 26. svečana t. l. je dosegla zbirka za „Ustredno Matico Školsko“ en milijon kron. S tem pa češka radodarnost ni izčrpana. Začeli so nabirati drugi milijon.

Darovi za kat. slovensko mladeniško društvo „Zora“ v Celovcu:

Čč. gg. profesor Janez Hutter 8 K, Št. Sakelšek 4 K, Andrej Sadjak 3 K, Brabenec Janez 2 K, Ogertschnig 2 K. Srčna hvala!

PREVIDNOST

skrbne
gospodinje

temelji na tem, da pri nakupu
Kathreiner Kneippove sladne kave
ne zahteva samo sladne kave ampak
vsakokrat izrečno naglašaja, da hoče
Kathreiner in vzame le take izvirne
zavitke, na katerih se nahaja slika
župnika *Kneippa* kot varstvena
znamka in ime *Kathreiner*. Le ti znaki
jamčijo za pristnost *Kathreinerja*

Loterijske številke 2. marca 1910:

Trst 56 82 55 3 67
Linc 78 46 49 14 87

Kdor pospešuje „Mir“, dela za narod!

Tržne cene v Celovcu

10. sušca 1910 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg		80 litrov (biren)	
	od do		K v	
	K	v	K	v
Pšenica	—	—	—	—
Rž	19	—	19	60
Ječmen	—	—	—	—
Ajda	18	—	—	9
Oves	16	—	17	—
Proso	—	—	—	5 82
Pšeno	—	—	27	93
Turščica	—	—	—	17 60
Leča	—	—	—	—
Fižola rdeča	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	5	77
Deteljno seme	—	—	—	2 60
Seno, sladko	10	—	12	—
„ kislo	8	—	10	—
Slama	6	—	8	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	26
Smetana, 1 „	—	60	1	20
Maslo (goveje)	2	80	3	—
Surovo maslo (putar), 1 „	2	80	3	20
Slanina (špeh), povelj., 1 „	2	20	2	40
„ surova, 1 „	1	90	2	—
Svinjska mast	2	10	2	20
Jajca, 1 par	16	—	20	—
Piščeta, 1 „	2	—	2	40
Race	—	—	—	—
Kopuni, 1 „	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ³	3	30	3	60
30 „ „ mehka, 1 „	3	—	3	20

Vabilo na

občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Tinjah,
registrovane zadrage z neomejeno zavezo, sedež:
Slov. Šmihelu

ki se vrši

dne 28. sušca 1910, t. j. na velikonočni ponedeljek pri Bužleju v Vabni vesi ob 3. uri popoldne s sporedom:

1. Čitanje revizijskega poročila.
2. Poročilo o letnem delovanju.
3. Potrjenje računa za leto 1909.
4. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
5. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi ob določeni uri ne bilo dosti zastopnikov, se bo zborovalo eno uro pozneje brez ozira na število zastopanih udov.

K obilni udeležbi vabi **načelstvo.**

Služba organista in mežnarja

odda rokodelcu župnijski urad
Št. Lipš pri Rajneku, pošta Škofjeldvor
(Pischeldorf) na Koroškem.

Na prodaj

je lepa kmetija blizu farne cerkve, eno uro od železnične postaje. Več pove Peter Schiller na Kostanjah, p. Vrba ob jezeru.

Prav za nizko ceno
se prodaja

bencinmotor

s tremi konjskimi silami, jako važna reč za posestnika, moč za rezalni in mlatilni stroj in za žaganje drv.

Več pove Lovrenc Mačič, mizarski mojster v Prevaljah.

Hranilne vloge

se obrestujejo po 5%.
Izdaja hranilnih znamk.

Avstr. hranilno, kreditno in stavbeno društvo

reg. zadr. z omeje. por.
Centrala **Dunaj**, VI., Theobaldgasse 4.

Državna
kontrola.

Domači hranilniki

se oddajajo brezplačno.

Superfosfat

mineralno in animalično, najbolj priznano, najbolj zanesljivo in najcenejše gnojilno sredstvo fosforove kisline

za vsako zemljo.

Vsebinska strogo zajamčena. Zajamčen najhitrejši učinek, najboljši uspehi.

Za pomladansko obdelovanje ne-ogibno potreben.

Dalje

amoniakove, kalijeve in solitarjeve superfosfate

odpošiljajo vse

tovarne umetnih gnojil, trgovci, poljedelske zadruge in društva.

Pisarna: Praga, Prikopi 17.

Vabilo

na

občni zbor

Hranilnice in posojilnice Podravlje

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši

v nedeljo, 20. marca 1910, ob 3. uri popoldne v posojilnični pisarni

s sledečim sporedom:

1. Čitanje revizijskega poročila.
2. Poročilo o letnem delovanju.
3. Potrjenje računa za leto 1909.
4. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Iščem

dobro idočo trgovino ali gostilno v najem. Navesti je najemniške pogoje in letni promet na **Marijo Klun**, p. Škofja Loka, Kranjsko.

Slovenec Konrad Skaza

delavnica za vsa cerkvena dela

v **St. Ulrich, Gröden (Tirolsko)**

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. **Velikanska zaloga sv. razpel.** Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. **Postrežba solidna in hitra.**

Vabilo

na

občni zbor

Posojilnice v Galiciji

dne 28. marca 1910, ob 3. uri popoldne (na velikonočni pondeljek), v posojilnični pisarni s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
4. Slučajnosti.

Opomba. Pri nezadostni udeležbi se bo eno uro pozneje vršil občni zbor z istim dnevnim redom brezpogojno, ne oziroma se na število navzočih. **Načelstvo.**

Naprodaj je blizu Celovca posestvo z dobro zaraščenim gozdom in lepim vrtom, posebno pripravno za sadjerejce. Več pove iz prijaznosti uredništvo „Mira“.

Tovarna strojev in livarna železa

K. & R. Ježek na Blanskem (Moravsko)

se priporoča p. n. kmetovalcem v dobavo vseh vrst kmetijskih strojev, motorjev in viteljev z lastnimi motorji. Zmerne cene na lahke obroke od 3—4 leta.

Glavni zastopnik tovarne **Mihael Strauss** na **Žopračah pri Vrbi** ob jezeru je vsak čas pripravljen p. n. kmetovalce posetiti in služiti na željo s pojasnili.

Emil Melhhofer-jeva vdova

pasarstvo in obrt z bronom

Celovec, Stolne ulice šte. 4, Celovec

nasproti dvornemu vrtu

se zahvaljuje za doslej izkazano zaupanje in se priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu z izgotovljenimi deli za napravo vseh v to stroko spadajočih

cerkvenih in bronastih del

napravljenih po najnovejših vzorcih, lepo izdelanih, po najnižjih cenah, na pr. svečnikov za oltarje in podobne, kadilnic, svetilk, kelihov, ciborijev, masnih konvic s skledicami,

Posebno si dovoli častiti duhovščini in sl. občinstvu naznaniti, da nimam nobenega potovalca in tedaj tudi nihče ni opravičen zame dela prevzemati ali izvrševati.

posod za blagoslovljeno vodo, svetlo olje, križev za oltarje, zastave itd.

Prenavljajo in popravljajo

se vse v to stroko spadajoče cerkvene stvari, in se jamči za dobro pozlačenje in posrebreženje v ognju. Pismena naročila se izvršujejo najhitreje in točno. Opomba: V zalogi ima tudi kozarce za večno luč. Dobi se tudi oglje za kadilnike.

Nujno potrebno je varstvo

vsake ranitve, da se iz iste po okužbi ne izcihuda rana.

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, takozvano **praško domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan. 1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-10 se pošlje štiri pušice, za K 7— pa 10 pušic poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrsko monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. in k. dvorni dobavitelj

lekarna „Pri črnem orlu“

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

Služba organista in cerkovnika

v Podkrnosu pri Celovcu

se odda. Ker plača cerkovnika obstoji večinoma v donesku cerkvenih njiv in travnikov, bi služba bila najbolj primerna za moža, ki je oženjen in ima par večjih sinov.

Louske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Lekarnarja

Allein echter Balsam aus der Schatzkammer der Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch Sauerbrunn.

A. Thierry-ja balzam.

(Postavno zavarovano.)

Edino pristen z redovnico kot varstveno znamko.

Učinkuje proti želodčnim krčem, napihovanju, zasliženju, nerednostim v prebavanju, kašlju, pljučnim boleznim, bolečinam v prsih, hripavosti itd.

Zunanje celi rane, olajšuje bolečine. 12 malih ali 6 podvojnih steklenic ali velika posebna steklenica K 5.—

Lekarnarja **A. THIERRY-ja** edino pristno

centifolijsko mazilo

sigurno učinkuje proti tvorom, ranam, ranitvam, še tako starim vnetjem. Dva lončka K 3-60.

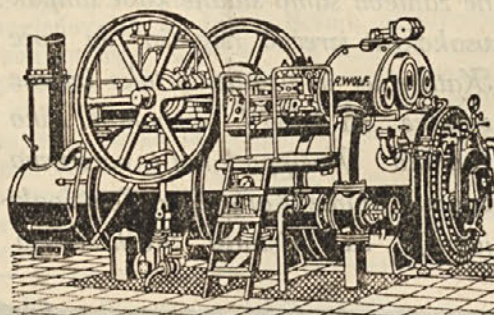
Naročila se naslavlja na lekarno angela variha

A. THIERRY v Pregradi pri Rogatecu.

Dobiva se skoro po vseh lekarnah.

Lino 1909: Zlata kolajna; najvišje odlikovanje.

R. WOLF Magdeburg-Buckau.

Filialka Dunaj, Dunaj, III., Heumarkt št. 21.

Premakljivi in nepremakljivi polnoprarni in patentovani

vročeparni lokomobili

z 10 do 800 konjskimi silami.

Najbolj gospodarsk, trpežen in zanesljiv gonilen stroj za vse vrste delovanja v industriji in poljedelstvu.

Vseh izdelkov nad 650.000 PS.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 3.000.000.

Rezervni fond K 300.000.

Denarne vloge obrestujemo po **4 1/2 %** od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta šte. 27.

Zamenjuje in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje. — Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest zrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8.— za kom. Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve zrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.